

Performanse računarskih mreža

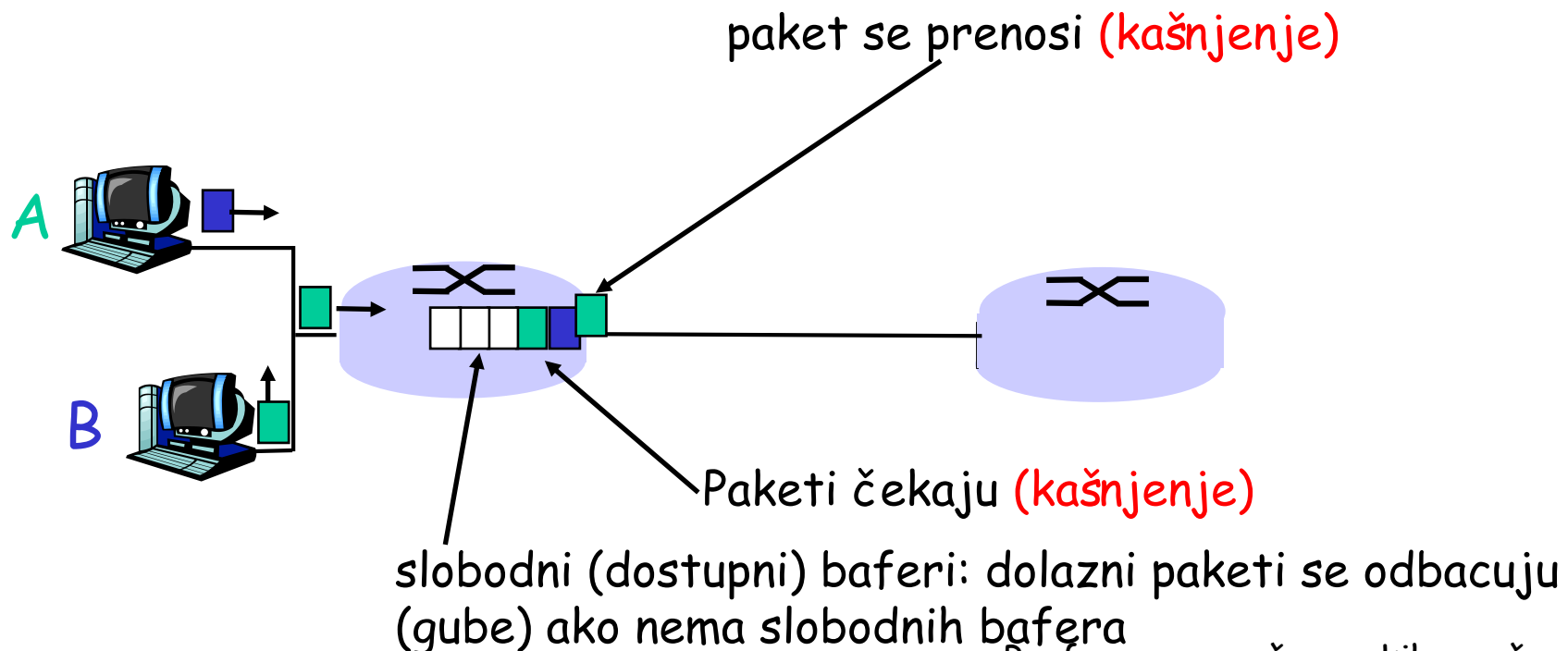
Performanse računarskih mreža

- Kašnjenje
- Gubici
- Propusnost

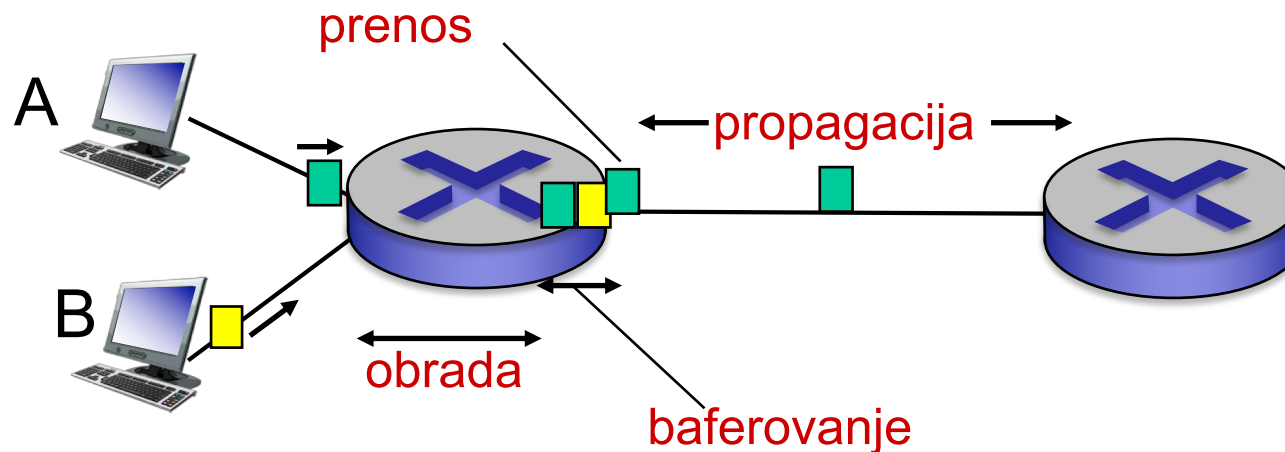
Kako nastaju gubici i kašnjenje?

Paketi se smještaju u red čekanja (*queue*) u baferima rutera

- Dolazna brzina paketa je približna ili prevazilazi kapacitet odlaznog linka
- Paketi čekaju na slanje

Četiri izvora kašnjenja paket

$$d = d_{\text{obrade}} + d_{\text{baferovanja}} + d_{\text{prenosa}} + d_{\text{propagacije}}$$

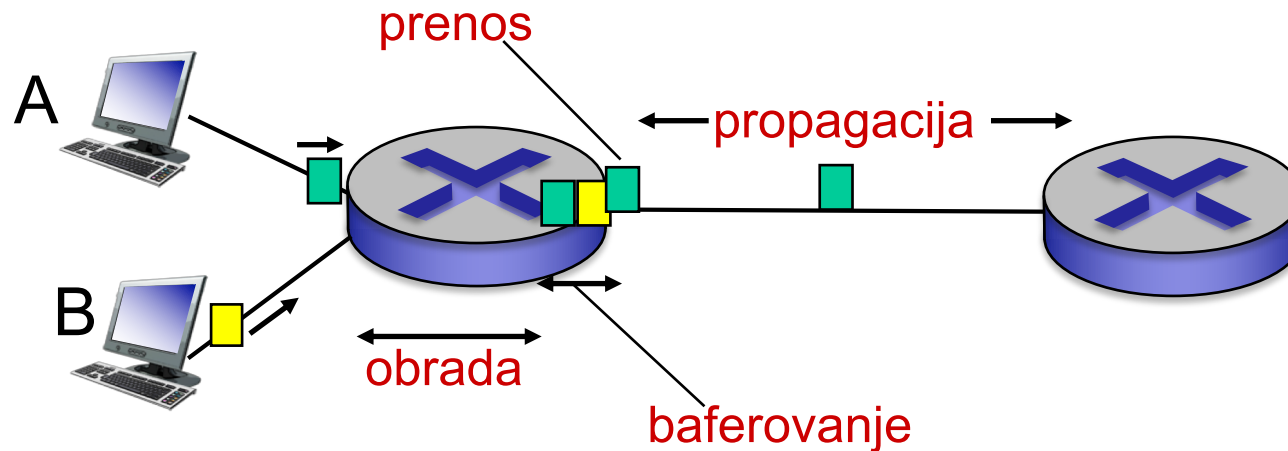
d_{obrada} : obrada paketa

- Provjera greške
- Izbor izlaznog linka
- Tipično je manja od ms

$d_{\text{baferovanje}}$: čekanje u baferu

- Vrijeme čekanja pri odlasku na link
- Zavisí od nivoa zagušenja

Četiri izvora kašnjenja paketa

$$d = d_{\text{obrada}} + d_{\text{baferovanje}} + d_{\text{prenosa}} + d_{\text{propagacije}}$$

d_{prenosa} : kašnjenje uslijed prenosa:

- L : veličina paketa (b)
- R : kapacitet linka (b/s)
- $d_{\text{prenosa}} = L/R$

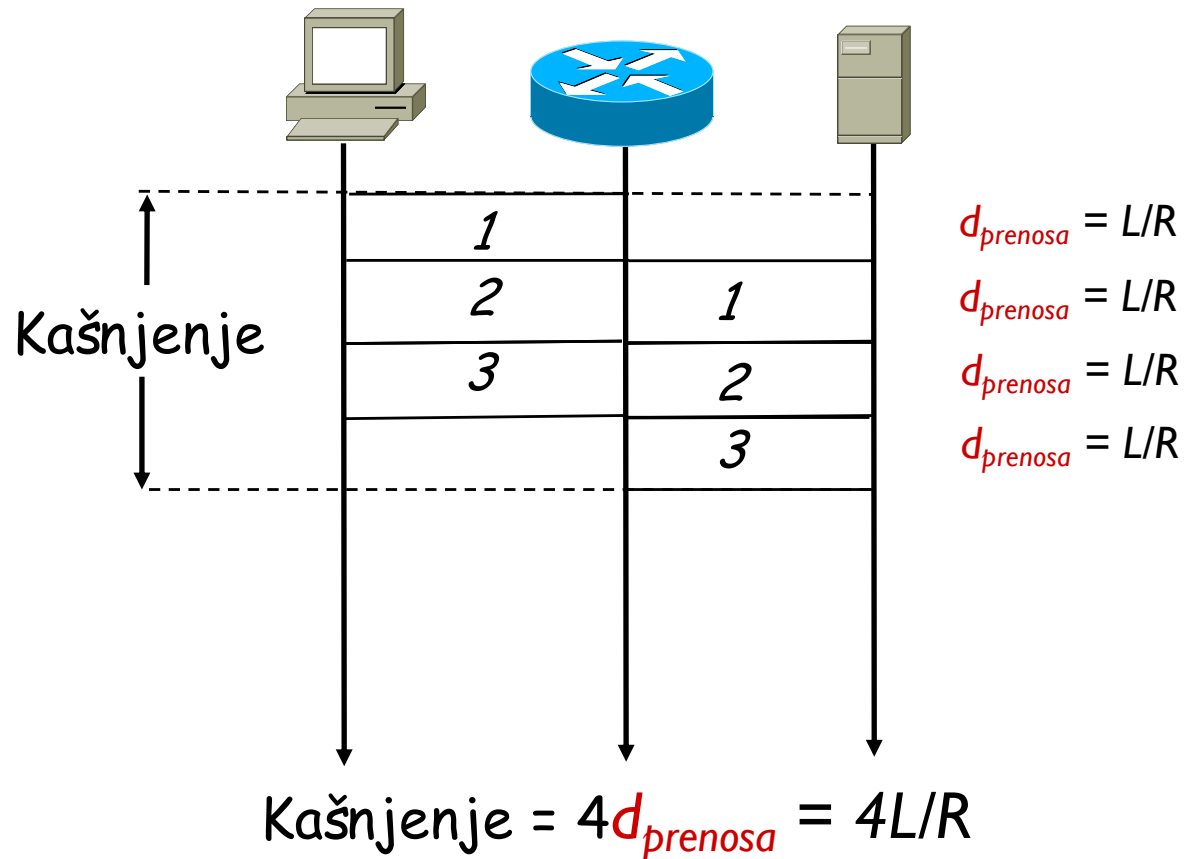
$d_{\text{propagacije}}$: kašnjenje uslijed propagacije:

- d : dužina linka
- s : brzina svjetlosti ($\sim 2 \times 10^8$ m/s)
- $d_{\text{propagacije}} = d/s$

d_{prenosa} i $d_{\text{propagacije}}$
se veoma razlikuju

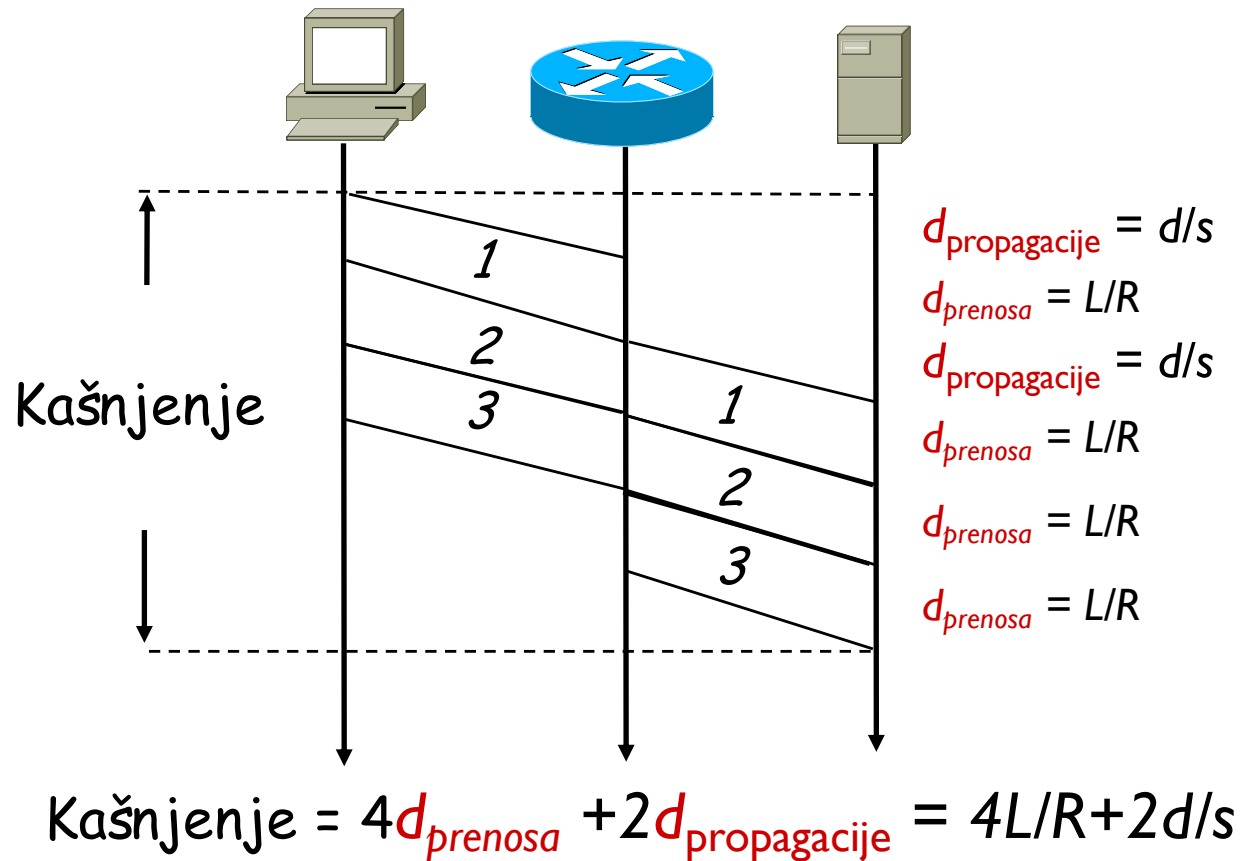
Kašnjenje

1. Postoji samo kašnjenje uslijed prenosa

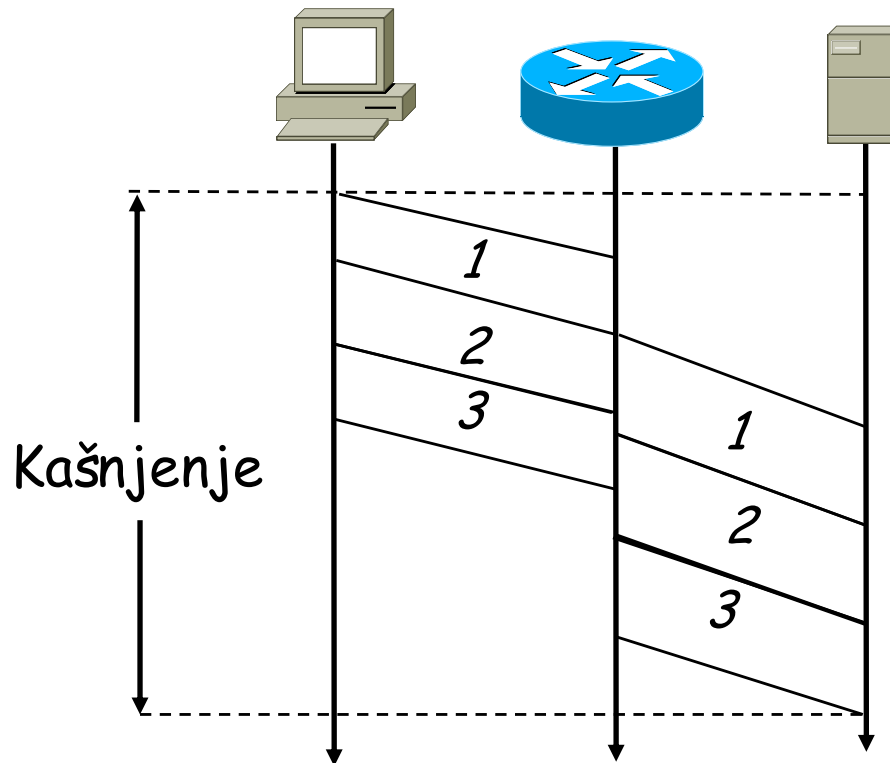
Kašnjenje

2. Postoje kašnjenje uslijed prenosa i kašnjenje uslijed propagacije (jednake brzine linkova, dužine i vrste medijuma)

Kašnjenje

3. Postoje kašnjenje uslijed prenosa i kašnjenje uslijed propagacije (Različite brzine linkova, dužine i vrste medijuma)

$$R_1 > R_2 \Rightarrow L/R_1 < L/R_2$$
$$d_1/s_1 < d_2/s_2$$

$$d_{\text{propagacije1}} = d_1/s_1$$

$$d_{\text{prenosa1}} = L/R_1$$

$$d_{\text{propagacije2}} = d_2/s_2$$

$$d_{\text{prenosa2}} = L/R_2$$

$$d_{\text{prenosa2}} = L/R_2$$

$$d_{\text{prenosa2}} = L/R_2$$

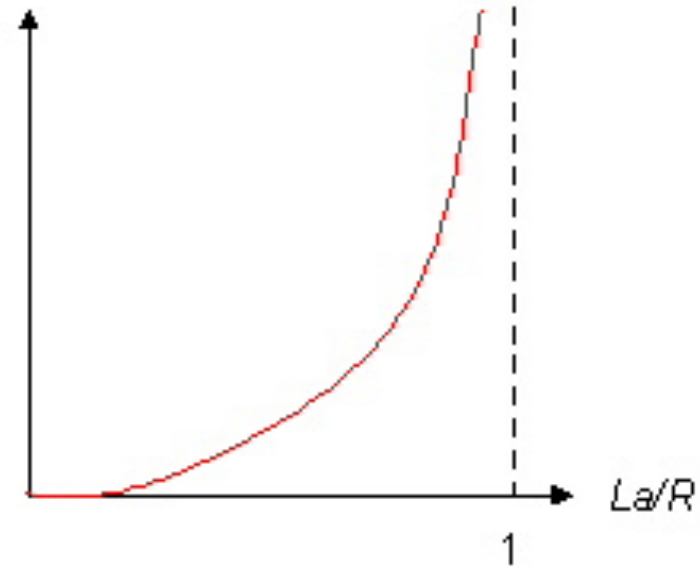
$$\text{Kašnjenje} = d_{\text{prenosa1}} + d_{\text{propagacije1}} + d_{\text{propagacije2}} + 3d_{\text{prenosa2}} = d_1/s_1 + L/R_1 + d_2/s_2 + 3L/R_2$$

Kašnjenje uslijed čekanja

Srednje kašnjenje
uslijed čekanja

- R = kapacitet linka (b/s)
- L = veličina paketa (bit)
- a = srednja dolazna brzina paketa (pak/s)

Intenzitet saobraćaja = La/R

- $La/R \sim 0$: srednje kašnjenje uslijed čekanja je malo
- $La/R \rightarrow 1$: kašnjenje postaje veliko
- $La/R > 1$: više saobraćaja "dolazi" nego što može da "ode", srednje kašnjenje je beskonačno!

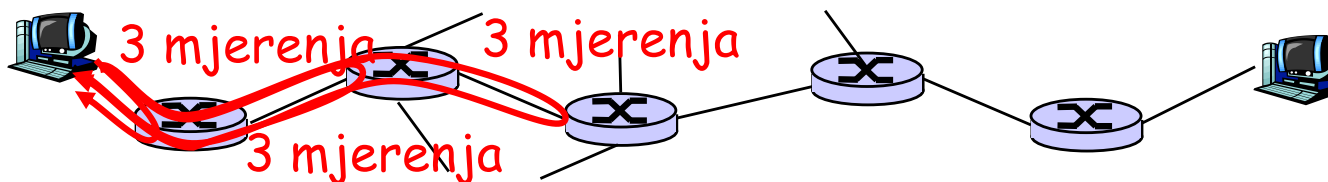
$La/R \sim 0$

$La/R \rightarrow 1$

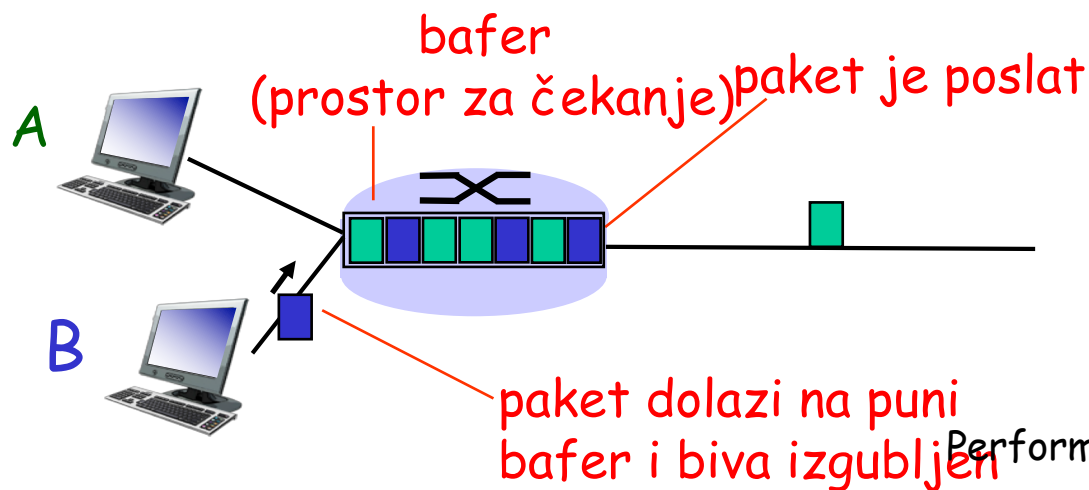
“Realna” Internet kašnjenja i rute

- Kako izgledaju “realna” Internet kašnjenja & gubici?
- **Traceroute**: daje mjerenja kašnjenja od izvora do rutera duž Internet puta od kraja izvora do kraja do destinacije. Za svako i :
 - šalje tri paketa koji će dostići ruter i na putu do destinacije
 - ruter i će vratiti paket pošiljaocu
 - pošiljalac mjeri vrijeme između slanja i odgovora.

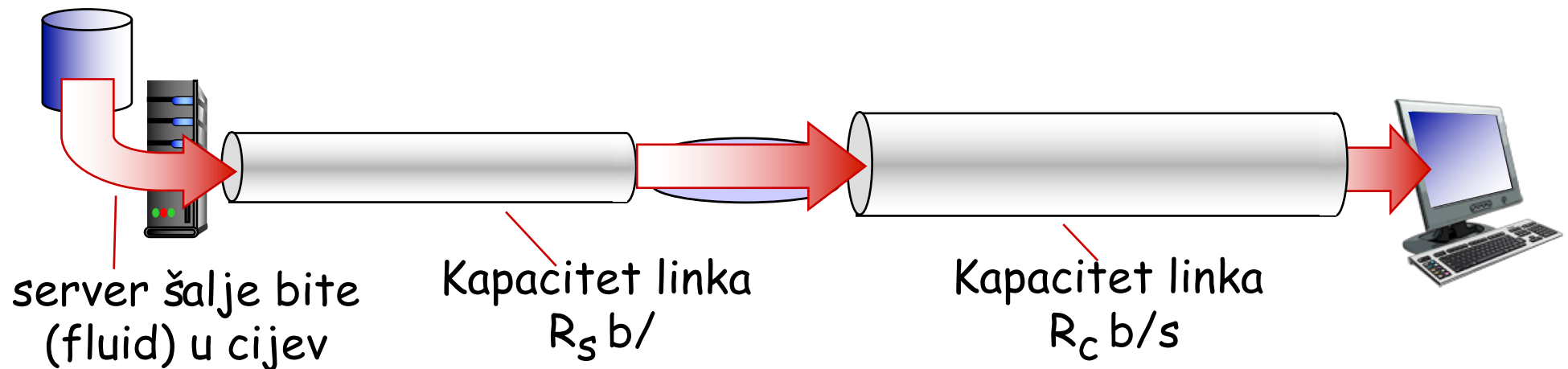
Gubitak paketa

- Red čekanja (bafer) ima konačan kapacitet
- Kada paket dođe do popunjenog reda čekanja paket se odbacuje (gubitak)
- Izgubljeni paket se može ponovo poslati od strane prethodnog čvora, ili izvorišnog krajnjeg sistema ili se ponovo ne šalje

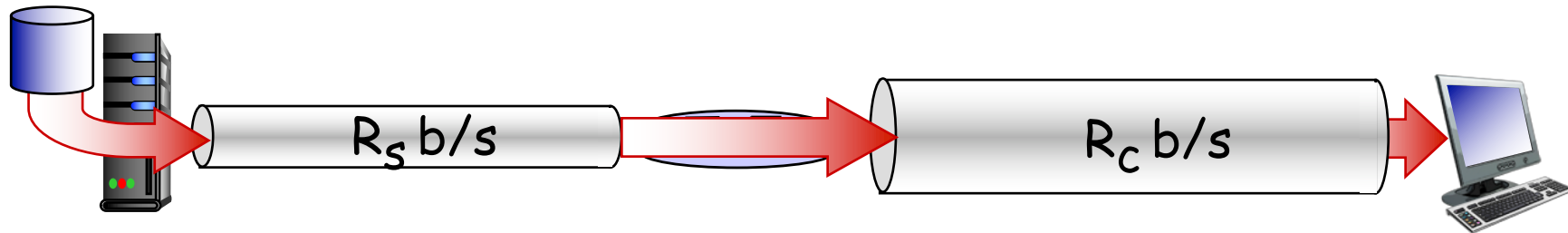
Propusnost

- *propusnost*: brzina (b/s) kojom se biti prenose od pošiljaoca do destinacije
 - *trenutna*: brzina u posmatranom trenutku
 - *srednja*: prosječna brzina tokom dužeg intervala

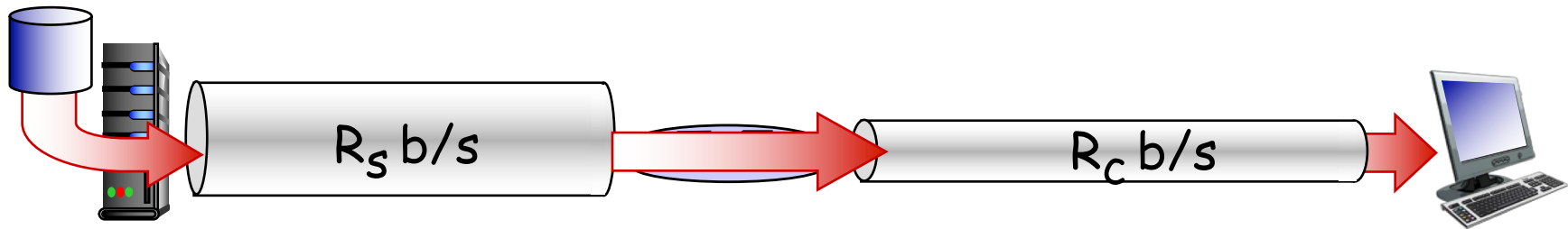

Propusnost (više)

- $R_s < R_c$ Koliko iznosi srednja propusnost od kraja do kraja?

- $R_s > R_c$ Koliko iznosi srednja propusnost od kraja do kraja?

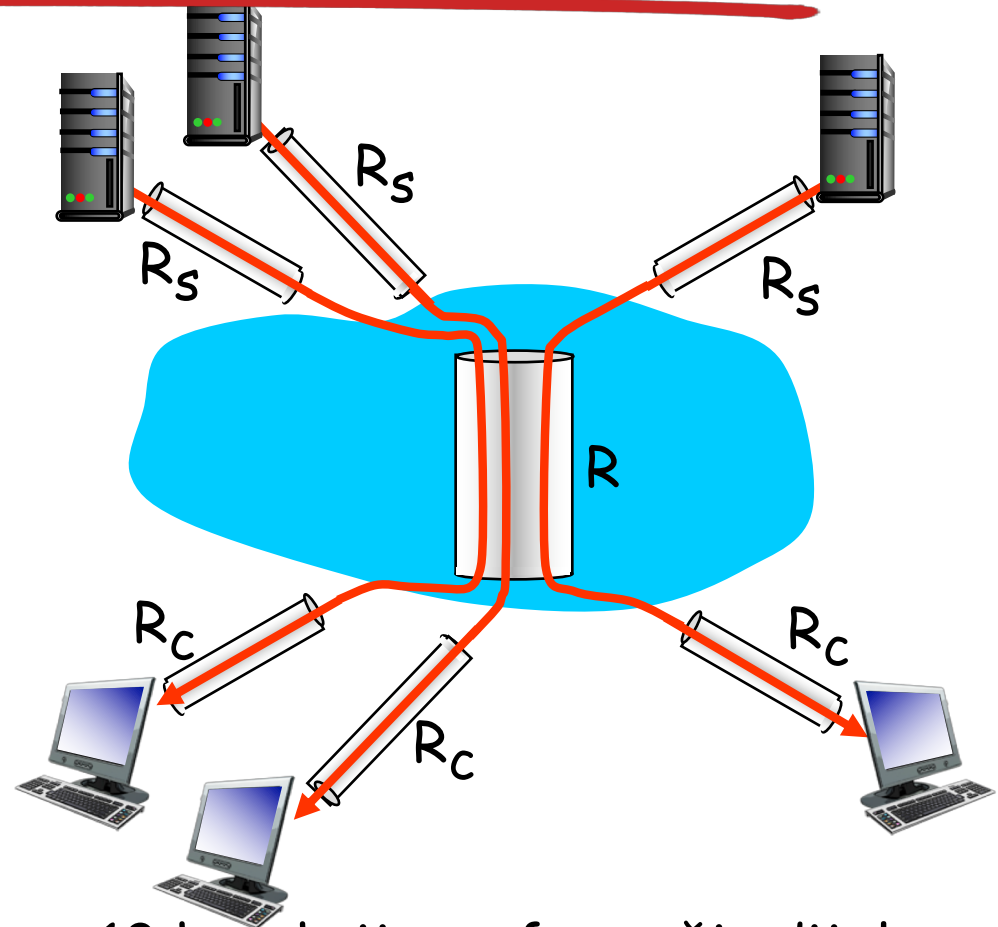

"bottleneck" link

link koji ograničava propusnost

Propusnost: Internet scenario

- Propusnost po konekciji:
 $\min(R_c, R_s, R/10)$
- U praksi: R_c ili R_s je obično "bottleneck"

10 konekcija na fer način dijele
"bottleneck" link okosnice
kapaciteta R b/s